

ಇರುವೆ ಇರುವೆ ನಾನಿರುವೆ
ಅಲ್ಲೂ ಇರುವೆ ಇಲ್ಲೂ ಇರುವೆ
ಸಕ್ಕರೆ ಬಳಿ ಅಕ್ಕರೆಯಲಿ ಸುಳಿವೆ
ಸಾಲು ಸಾಲಿನಲಿ ಇರುವೆ

ಕಿರಿಯನಾದರೂ ಹಿರಿ ಸಾಧನಗೇರುವೆ
ಗುರಿ ತಲುಪಲು ನಿಲ್ಲಿದೆ ಮುನ್ನಡೆಯುವೆ
ಆಳಕ್ಕು ಇಂದಿಯವೆ ಎತ್ತರಕ್ಕು ಪರುವೆ
ನಾನಿರುವೆ ಅರಿವನು ಸಾರುತಲಿರುವೆ

ಕಾಯಕ ತತ್ವವ ಸಾರುತಲಿರುವೆ
ಸಿಹಿ ಇದ್ದಲ್ಲಿ ನಾ ಇದ್ದೇ ಇರುವೆ
ಜೀವನದ ಗುರಿ ಗೆದ್ದೇ ಗಲುವೆ
ಶಿಸ್ತ ಶೃಂಧನೆಯಲಿ ಹೆಸರು ಮಾಡಿರುವೆ

ಕವ್ಯ ಇರುವೆ ಕೊಪ್ಪ ಇರುವೆ
ಅದರೆ ಭಾವದಲ್ಲಿ ಒಂದಾಗಿರುವೆ
ಬಂದುರ ಬಾಳಿನಲಿ ಮೋದಲಾಗಿರುವೆ
ಸಿಹಿ ಬದುಕಿನ ಮರ್ಮವ ಸಾರುತಲಿರುವೆ
-ಶಿ.ಗು. ಕುಸುಗ್ಲ್ಲ, ಬೆಳಗಾವಿ

ಶ್ರಮಣೀನೃತ್ಯಾಲ್ಕು, ಶ್ರಮಣೀ

ಯಕ್ಕು ಶೈಲನ್ಯ ಘಟ್ಟರೂತಿ

ಒಂದೊಮ್ಮೆ ಒಟ್ಟಿ ರಾಜನ ಒಡ್ಡೊಲ್ಗಾ ನಡೆಯುತ್ತಿದ್ದಾಗ ಅವನ ಮತ್ತಿ ಗೋಳಿಂಜೊ ಎಂದು ಅಳುತ್ತಾ ಬಂದ ಅವನ ಅಳವಿಗೆ ಕಾರಣವೇನೆಂದು ರಾಜ ಪ್ರತ್ಯೀಸಿದ. ಆಗ ಮತ್ತಿ ಮಹಾರಾಜರಿಗೆ ಮುಜುರೆ ಸಮರ್ಪಿಸಿ— ‘ಮಹಾರಾಜರೇ ಯಕ್ಕಣೇನರು ತೀರಿಕೊಂಡರು’ ಎಂದ ಆ ಸುದ್ದಿ ಕೇಳುತ್ತಲೇ ರಾಜ— ಯಕ್ಕಣೇನರು ಸತ್ಯರೇಂದು ಹೇಳುತ್ತಾ ಅಳಕೊಡಿದ. ಯಕ್ಕಣೇನರ ಆತ್ಮಶಾಂತಿಗಾಗಿ 41 ದಿನಗಳ ಶೋಕಾಚರಣೆಯ ಆದೇಶ ನಿಡಿ ಒಡ್ಡೊಲ್ಗಾಕ್ಕೆ ಮಂಗಲ ಹಾಡಿದ ಅಲ್ಲಿಂದ ಅಳುತ್ತಲೇ ಅರಂಬಿಸುತ್ತಾ ಬಂದಾಗ ಅಳುವಿನ ಕಾರಣವೇನೆಂದು ರಾಜನಿಯರು ಕೇಳಿದಾಗ ದುಖಿದಲ್ಲಿದ್ದ ರಾಜ ಯಕ್ಕಣೇನರು ಸತ್ಯ ಸುದ್ದಿ ಹೇಳುತ್ತಾ ಅಳಕೊಡಿದ. ಸಂತೋಷದಲ್ಲಿದ್ದ

ರಾಣೇವಾಸದವರು ಎದೆ-ಎದೆ ಬಡಿದುಕೊಂಡು ‘ಅಯ್ಯೋ ಯಕ್ಕಣೇನರು ಸತ್ಯರಳ್ಳಪ್ಪಾ’ ಎಂದೆನ್ನತ್ತಾ ಮತ್ತೆ ಗೋಳಿಂಜೊ ಎಂದು ಅಳುವನ್ನು ಮಂದುವರಿಸಿದರು.

ಆಗ ಹಿರಿಯ ರಾಣೀಯ ಸೇವಕ ಈ ಗೋಳಿನ ಕತೆ ಅರ್ಥವಾಗದೆ ರಾಣೀಯನು ಏನೆಂದು ಕೇಳಿದಳು. ಆಗ ಆಕೆ ಯಕ್ಕಣೇನರು ತೀರಿಕೊಂಡರಂತೆ ಎಂದೆನ್ನತ್ತಾ ಮತ್ತೆ ಅಳಕೊಡಿದಳು. ಆಗ ಆ ಬುದ್ಧಿವಂತ ಸೇವಕಿ ‘ಯಕ್ಕಣೇನರು ಮಹಾರಾಜರ ನೆಂಟರೇನು?’ ಎಂದು ರಾಣೀಯನ್ನು ಪ್ರಶ್ನಿಸಿದಳು.

ರಾಣಿಗೆ ಯಾರು ಅರೆ ಗೊತ್ತಿಲ್ಲದೆ ರಾಜನ ಹತ್ತಿರ ಹೇಳಿಗೆ ‘ಯಕ್ಕಣೇನರು ನಮಗೆ ನೆಂಟರೇನು?’ ಎಂದು ಕೇಳಿದಳು. ಆದರೆ ಮೂಲವ್ಯಾಖ್ಯಾ ರಾಜ ವಿವರಯ ತೀಳಿಯದ 41 ದಿನಗಳ ಶೋಕಾಚರಣೆಗೆ ಅಳ್ಳಿ ಮಾಡಿದುದಕ್ಕೆ ಪಶ್ಚಾತ್ತಾಪ ಪಟ್ಟು ಮತ್ತಿಯನ್ನು ಕರೆಸಿ ಯಕ್ಕಣೇನರ ಬಗ್ಗೆ ಕೇಳಿದ. ಮತ್ತಿಯೂ ಕಾಕ್ಕಿಷ್ಕಿಯಾದ. ‘ನನಗೆ ಆರಕ್ಷ ಪಡೆಯ ಪ್ರಮುಖ ಈ ಸುದ್ದಿ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದು ಎಂದಾಗ ನಾನೂ ಅಳಬೇಕಾಯಿತು’ ಎಂದ. ತಾನು ಬೇಸ್ತುಬಿದ್ದುದನ್ನು ಮುಟ್ಟಿಟ್ಟಿರು ರಾಜ ಮತ್ತಿಗೆ ಯಕ್ಕಣೇನರು ಯಾರೆಂದು ತಿಳಿದು ಬರಲು ಅಳ್ಳಿ ಮಾಡಿದ.

ಮತ್ತಿ ಆರಕ್ಷಕನನ್ನು ಕೇಳಿದ. ಆದರೆ ಅವನು ‘ಜಮಾದಾರನು ಅಳುತ್ತಾ ಬಂದು ಹೇಳಿದ. ಅದಕ್ಕಾಗಿ ಅತ್ಯೇ’ ಎಂದುಲಿದ. ಜಮಾದಾರ ತನ್ನ ಹೆಂಡತಿ ಅಳುತ್ತಿದ್ದುದನ್ನು ಕಂಡು ಯಕ್ಕಣೇನರು ಸತ್ಯ ವಿವರಯ ತಿಳಿದೆ ಎಂದ. ಆಗ ಜಮಾದಾರನ ಹೆಂಡತಿ ‘ನಾನು ಸಾನಕಾಗಿ ಕೆರೆಗೆ ಹೋದಾಗ ಅಲ್ಲಿ ಮಡಿವಾಲ್ಲಿ ಎದೆ ಬಡಿದುಕೊಂಡು ಯಕ್ಕಣೇನ ಸತ್ಯ ಎಂದು ಗೋಳಿದುತ್ತಿರುವದನ್ನು ನೋಡಿ ನಾನೂ ಅತ್ಯೇ’ ಎಂದಳು.

ಕೊನೆಯಲ್ಲಿ ವಲ್ಲರೂ ಮಡಿಂಬಾಡ್ ಮನೆಗೆ ಹೇಳಿಗೆ ಯಕ್ಕಣೇನರ ಬಗೆಗೆ ಕೇಳಿದಾಗ ‘ಏನು ಮಾಡಲಿ ಸ್ವಾಮಿ, ಅವನನ್ನು ಮಗನಯ ಸಾಕಿದ್ದೆ. ಮುದ್ದಿನಿಂದ ಬೇಳೆಸಿದೆ. ಆದರೆ ನನಗೆ ಯೋಗವಿಲ್ಲ. ಆ ನನ್ನ ಪ್ರತಿಯಿ ಕ್ಕೆ ಯಕ್ಕಣೇನ ಸತ್ಯದ್ವಾಕ್ಷಾಗಿ ಗೋಳಿಂಜೊ ಎಂದು ಅತ್ಯೇ’ ಎಂದೆನ್ನತ್ತಾ ಕತೆಯನ್ನು ನೆನಷ್ಟಿಕೊಂಡು ಅಳಕೊಡಿದಳು. ಬೇಸ್ತುಬಿದ್ದ ಈ ಗಾಂಪರ ಗುಂಪು ರಾಜನಿಗೆ ವಿವರಯ ತಿಳಿದಿದಾಗ ತನ್ನ ಮೂಲವಿತನ ಬಯಲಾಗುವುದು ಬೇಡವೆಂದು ರಾಜ ಗೊಚಿಪ್ಪಾ ಆದ.

-ಕೋಳಿಕ್ಕೆರ ಸೂರ್ಯನಾರಾಯಣ ರಾವ್,
ಬೆಂಗಳೂರು